

Kazatel: Josef Hurta

Písně: 109, 312, 395, 423

Čtení: Mt 18, 1 – 9

Text: Mt 13, 18 – 23

Vy tedy slyšte výklad podobenství o rozséváči. Pokaždé, když někdo slyší slovo o království a nechápe, přichází ten zlý a vyrvé, co bylo zaseto do jeho srdce; to je ten, u koho se zaseto podél cesty. U koho bylo zaseto na skalnatou půdu, to je ten, kdo slyší slovo a hned je s radostí přijímá; ale nezakorení v něm a je nestálý: když přijde tíseň nebo pronásledování pro to slovo, hned odpadá. U koho bylo zaseto do trní, to je ten, kdo slyší slovo, ale časné starosti a vábivost majetku slovo udusí, a zůstane bez úrody. U koho bylo zaseto do dobré země, to je ten, kdo slovo slyší i chápe a přináší úrodu, jeden stonásobnou, druhý šedesátinásobnou, třetí třicetinásobnou."

Celé toto podobenství vypráví Ježíš z lodi zástupům na břehu. Existuje tedy jakýsi předěl mezi zvěstovatelem a posluchači. Napadne nás, že pro Ježíše muselo být náročné překřičet moře, aby lidé na břehu vůbec něco slyšeli. Ono ale nešlo jen o akustický problém. Ježíš vypráví podobenství, v němž jednotlivé metafory mluví jasnou řečí pro ty, kdo chápou Ježíšovy narážky. Ty narážky jsou vlastně srozumitelné jen učedníkům, kteří jsou s Ježíšem na stejné lodi. Ale pro zástupy na břehu jsou to jen hádanky. Také my, když mluvíme o víře, tak nám nejlépe rozumí ten, kdo sám věří. Je to jako s bolestí. Můžeme říkat, že nás něco bolí a druhý to může sice respektovat, ale chápat to začne, až stejnou bolest sám zažije. A tak proč jedni Ježíšovi rozumí a druzí ne? O tom zrovna teď Ježíš mluví. Ale poznají to jen ti, kteří chápou, že Ježíš nevypráví o zemědělství. I když to tak zpočátku vypadá.

Vyšel rozséváč rozsívat. Když rozsíval, padla některá zrna podél cesty, a přilétli ptáci a sezobali je. Jiná padla na skalnatou půdu, kde neměla dost země, a hned vzešla, protože nebyla hluboko v zemi. Ale když vyšlo slunce, spálilo je; a protože neměla kořen, uschla. Jiná zas padla mezi trní; trní vzrostlo a udusilo je. A jiná zrna padla do dobré země a dala užitek, některé sto zrn, jiné šedesát a jiné třicet. Obraz farmáře, který rozsévá zrna k nám začne mluvit tehdy, když chápeme, že zrnem je slovo o Božím království, a že jako Boží království je tu myšlena Boží vláda nad světem a že Boží vláda znamená Boží autoritu a že Bůh znamená někoho, kdo člověka ve všem přesahuje, kdo je původcem všeho stvoření, ale zároveň někdo, k němuž smíme mít zcela důvěrný vztah... a tak bychom mohli pokračovat teleskopicky stále dál a do hloubky, záleží jen na tom, jak hluboce o věcech přemýšlíme, jak hluboce si je pustíme k srdci, jak hluboko zoraná půda jsme, vlastně jaká vůbec jsme půda, na kterou ono zasévané zrna dopadá. A jsme zpátky na začátku podobenství.

Roséváč rozsévá zrna, a to dopadá na cestu, na skálu, do trní i na zorané pole. Už v tom úvodním obraze vidíme, že hospodář na zrna nešetří. My jsme v církvi zpravidla spořiví lidé, a tak se často řídíme heslem: „Ani zrna nazmar!“ A úzkostlivě odměřujeme, komu se se svou vírou svěříme, abychom náhodou neházeli perly sviním. Ale rozséváč má zjevně zrna dost a za efektivnější pokládá prostě zrnem nešetřit a počítá s tím, že někde se to ujme a někde prostě ne. Jako třeba na tvrdé udusané půdě u cesty, kudy chodí lidé. V tomto obraze už se nepoměřujeme s rozséváčem, protože my sami jsme příjemci zrna, tedy jsme půdou, do níž Bůh zasévá své slovo. A tak se ptejme, kdy se stáváme tvrdou půdou? Tvrdá půda je půda nezoraná, nezkeypřená. To je člověk, který už má své názory hotové, udusané, který už nechce svoji hlínu znovu zpřevracet a zpřístupnit pro nové věci. To může být jak ateista, tak i skálopevně věřící člověk, který je ale pro aktuální živé Boží slovo už uzavřený. Obecně čím je člověk starší, tím méně je ochotný nechat si znovu obrátit svět vzhůru nohama, jako je tomu při hluboké orbě. I srdce, už jednou obrácené, může zase ztvrdnout, a pak můžete mluvit jako anděl, ale je to jako když hrách na stěnu hází.

To mladí jsou na tom o poznání lépe. Ti se snadno a rychle nadchnou téměř pro cokoli, když jsou správně motivováni. Taková kyprá hlína, zvláště když je na rozehráté skále, tak má vláhu, teplo, světlo, prostě tam si to zrna lebedí, protože to je jako na letním festáku. Skvělá atmosféra, fajn zábava, kolem jsou všichni v pohodě. Takový festival trvá dva tři dny a končí. Pak přijdou všední dny, domácí prostředí, nepříjemní lidé a je konec. U někoho takové období života víry trvá třeba několik let. Ale

pak kořeny narazí na skálu a hlouběji nejdou. Vlaha vyschne a pod žářem slunce rostlina uschne. Prostě, u koho bylo zaseto na skalnatou půdu, to je ten, kdo slyší slovo a hned je sice s radostí přijímá; ale nezakořenilo v něm a je nestálý: když přijde tíseň nebo pronásledování pro to slovo, hned odpadá.

Pak je tu ještě dobrá půda, kam zrno dobře zapadne a zapustí kořeny. Ale není tam samo. Tu půdu nikdo nepleje a proto tam toho roste víc. A ten plevel si také žádá vláhu, slunce, teplo a domáhá se pozornosti. A bývá agresivnější a když nám přeroste přes hlavu, tak se stane na poli dominantní rostlinou a užitečnou plodinu udusí. Výklad říká, že taková půda jsou ti, kdo slyší slovo, ale časné starosti slovo udusí. Nejde však jen o rozdíl mezi starostmi časnými a věčnými, myšleno jako rozdíl mezi světským a duchovním. Jde spíše o starosti aktuální, dominující, převažující. To, co aktuálně řeším, může zapříčinit, že přestanu uvažovat v širších souvislostech. Že ztratím ze zřetele skutečný cíl. Že se budu soustředit jen na momentální potřeby. Ano, vím, že mezi tím vším je někde i Pán Bůh, ale teď potřebuji řešit akutně něco jiného. A tak to jde pořád, až zjistím, že jsem se vlastně Bohu docela odcizil.

Poslední část podobenství je věnována dobré půdě. Vlastně až nakonec je zmíněno, že existuje také dobrá půda, která zrno přijme a ve které může zrno přinést užitek. Ale tak jako hospodář neřeší, kam zrovna zrno padá, tak nepočítá úrodu jen z klasů, které znamenají stoprocentní výnos. Počítá mezi úrodou i ty klasy, které mají šedesát nebo i jen třicet zrn. Všimněte si, že to podobenství počítá výnos opačně, než to bývá obvyklé. Běžně by vyprávění spíš gradovalo slovy: Zrna, která padla do dobré země vydala užitek, některé třicet, jiné šedesát a ta nejlepší vydala dokonce sto zrn. Ne. Podobenství počítá opačně. Nemusí to být vždy sto procent. I jen pro šedesátiprocentní užitek to má smysl. A dokonce i když je ten užitek jen třicet procent. Pořád má to zasévání smysl.

Milí přátelé, neptám se, jakou půdu pro slovo o Božím království představujeme my. Protože ono se to mění. Jednou jsme třeba tou dobrou půdou, ale jindy třeba nezvládneme své starosti, a ty nám přerostou přes hlavu, jindy zase prožíváme období euforie, o kterém jsme přesvědčeni, že bude napořád a pak zjistíme, že jsme vyhořeli, někdy už ani nechceme přijímat nové věci a stáváme se tvrdými a nepřístupnými a pak o živé Boží slovo přijdeme. Poučení z dnešního kázání může být třeba toto: Nebraňme se, když nás chce náš nebeský hospodář čas od času přeorat a obrátit nám svět naruby, abychom se znovu stali úrodnou půdou. Možná bude potřeba něco vytrhat i s kořeny, a nejen vysekat křovíňákem. Také je možné, že místo jednoletých skalniček chce Pán Bůh pěstovat trvalky. A poslední věc: Když zrno přinese třicetnásobný užitek, Pán Bůh si toho nesmírně cení. Tak bychom si v takové chvíli neměli naříkat, že úroda není stonásobná. Vždyť zrno, které vydalo užitek jen v podobě třiceti zrn, vyrostlo také dobré půdy.

Modlitba: *Pane Ježíši Kriste, jsme vděční, že pro tebe máme hodnotu a že pro tebe má cenu do nás investovat, kultivovat nás, zúrodnit a zúšlechťovat. Kéž ti přinášíme aspoň nějaký užitek. Vždyť jsi náš Pán. Amen.*

Přímlovná modlitba: *Pane Ježíši Kriste, ve svých modlitbách ti předkládáme nejen všechny naše bližní, ale také dny a činnosti, které máme plánujeme. Prosíme tě, veď nás, ať čas nemarníme, ale s vděčností využíváme ke všemu, co se tobě líbí. Děkujeme ti za čas práce i odpočinku. Prosíme, pomoz nám, ať je naše práce smysluplná a čas odpočinku požehnaný. Prosíme za to, aby naše slova, myšlení i činy byly prosyceny tvou láskou, tvým pokojem a milostí, a tak se ukazovalo ovoce tvého působení v našem srdci. Skrze tvého Ducha, který nás obrací k Bohu, se smíme stávat požehnáním pro druhé. Kéž moc tvého slova působí mezi námi změny k dobrému a zbavuje nás věcí zлых. Kéž naše společenství je místem, kde lidé nacházejí pomoc, útěchu, přijetí, uzdravení a poznání tebe. Pane, děláme spoustu věcí, tak prosíme, uť nás se soustředit hlavně na ty, které působí pokoj, vedou k tobě a zprostředkovávají lidem dobrou zprávu, tvé evangelium v různé podobě. Kéž nás nikdy nevede strach, ale naděje. Kéž nás nemotivuje hněv, ale radost. Kéž nás nesvazuje nenávisť, ale všechny osvobozuje tvá láska. Podle jejího vzoru i my chceme milovat své bližní, tento svět a Boha, který je jeho tvůrcem a naším Otcem v nebesích. K němu společně voláme: Otče náš...*